राजाराम महाविद्यालय, कोल्हापूर

डॉ. बाळकृष्ण ग्रंथालय

शैक्षणिक वर्ष २०२४-२०२५ अहवाल

डॉ. बाळकृष्ण ग्रंथालय हे महाविद्यालयातील विद्यार्थी, शिक्षक शिक्षकेत्तर कर्मचारी तसेच कोल्हापूर परिसरातील नागरिक व संशोधक यांच्यासाठी महत्वाचे ज्ञान स्त्रोत केंद्र म्हणुन कार्यान्वीत आहे. वाचकांना बहूआयामी माहिती स्त्रोत उपलब्ध करुन देऊन त्यांच्या ज्ञानात भर पडावी यासाठी ग्रंथालय सतत प्रयत्नशील असते. ग्रंथालयात मोठ्या प्रमाणात दुर्मिळ ग्रंथ तर उपलब्ध आहेतच परंतू नविनतम वाचनसाहित्यही उपलब्ध आहे. बदलत्या काळानूसार ग्रंथालयात नव नविन माहिती तंत्रज्ञान साधने वापरुन वाचकांना उत्तम सेवा उपलब्ध करुन देण्याचा प्रयत्न सुरु आहे. ग्रंथालयातील ऐकून ग्रंथ संख्या 107953 आहे

ग्रंथालयाचे संगणकीकरण :

1. ग्रंथालयाचे संगणीकीकरण करण्यासाठी SOUL३.०सॉफ्टवेअर वापरण्यात आलेले आहे आणि सर्व ग्रंथाचे सदर सॉफ्टवेअर मध्ये डेटा एन्ट्री करण्यात आलेली आहे .
2. ग्रंथ शोधण्यासाठी WEBOPAC द्वारे ग्रंथालयातील ग्रंथ शोधता येतात . तसेच सर्च ग्रंथाचे कपाटातील ठिकाण पण शोधता येते .

ग्रंथालयात उपलब्द असणाऱ्या सेवा आणि सुविधा :

1.. ग्रंथालयातील ग्रंथ शोधण्यासाठी WEBOPAC सुविधा उपलब्द आहे.

२.. ग्रंथालयात प्रवेश केल्यावर नावनोंदणीसाठी online Member Login सुविधा उपलब्द आहे.

३.. ग्रंथालयात सुरक्षेच्या दृष्टीकोनातून ग्रंथालयात 11 CCTV कॅमेरा उपलब्द आहे.

४. ग्रंथालयात स्पर्धा परिक्षा विभाग आहे व विद्यार्थ्यासाठी स्पर्धा परीक्षेस लागणारी उपयुक्त ग्रंथ आहेत .

५. ग्रंथालयात अपंग विद्यार्थ्यासाठी RAMP सुविधा उपलब्द आहे.

६. ग्रंथालयात सुसज्ज वाचनकक्ष आहे .

७. ग्रंथालयात वाचकांसाठी वायफाय सुविधा उपलब्द आहे .

८. तात्काळ माहिती उपलब्द करण्यासाठी QR कोड सेवा उपलब्द करून देण्यात आलेली आहे ,

९. फ्री ऍक्सेस E -Resources वाचकांसाठी उपलब्द करून देण्यात आलेली आहेत,

१०. ग्रंथालयात उपलब्द असणाऱ्या सेवा व सुविधा तसेच वाचन साहित्य याची माहिती होण्यासाठी ग्रंथालयातीची माहिती होन्यासाठी जिटल डिस्प्ले बोर्ड उपलब्द आहे.

१०.ग्रंथालयात उपलब्द असणाऱ्या सेवा व सुविधा तसेच वाचन साहित्य याची माहिती होण्यासाठी **Library VIRTUALTOUR** सुविधा उपलब्द आहे.

11.ONOS(One Nation One Subscription) यावर्षीपासून जानेवारी 2025 पासून ३२ National and International publishers चे Online Remote access E- Books and E- Journals INFLIBNET द्वारे सर्व प्राध्यापक संशोधक आणि विद्यार्थी याना उपलब्द करून देण्यात आले आहे.

ग्रंथालयातील दुर्मिळ ग्रंथांचे जतन व संवर्धन : RUSA योजना यांच्या आर्थीक सहायातुन ग्रंथालयातील १३३ जुन्या दुर्मिळ पुस्तकांचे Fumigation, Binding, इ. प्रक्रिया करुन जतन व संवर्धन करण्यात आले.

नियतकालिक वर्गणी -ग्रंथालयात E-books व E-Journals साठी N-LIST ची सुविधा देण्यात येते. जानेवारी 2025 पासून **ONOS(One Nation One Subscription)** ३२ National and International publishers कडून प्रकाशित होनारे Online Remoter access E- Books and E-Journals सर्व प्राध्यापक संशोधक आणि विद्यार्थी याना उपलब्ध करून देण्यात आले आहे.

ग्रंथालयातील खरेदी : सत्र 2024-2025 करिता जिल्हा नियोजन समितीकडून ग्रंथालयास ग्रंथ खरेदीकरिता रु. 200,000.00 (रु. दोन लाख) आणि फर्निचर खरेदीकरिता रु. 3,86,448.00 (रु. तिन लाख शेहांशी हजार चारसे अठेचालीस) इतका निधी प्राप्त झाला आहे एकूण निधी **रु. 586448.00** (पाच लाख शेहांशी हजार चारसे अठेचालीस) सदर निधीतून संदर्भ 423 ग्रंथ व 16 कपाटे खरेदी करण्यात आले.

ग्रंथालयातील ग्रंथाचे संवर्धन व जतन :

१) ग्रंथालयातील ग्रंथाचे संवर्धन व जतन करण्यासाठी ग्रंथालयात वाळवी प्रतिबंधक उपाययोजना करण्यात आली

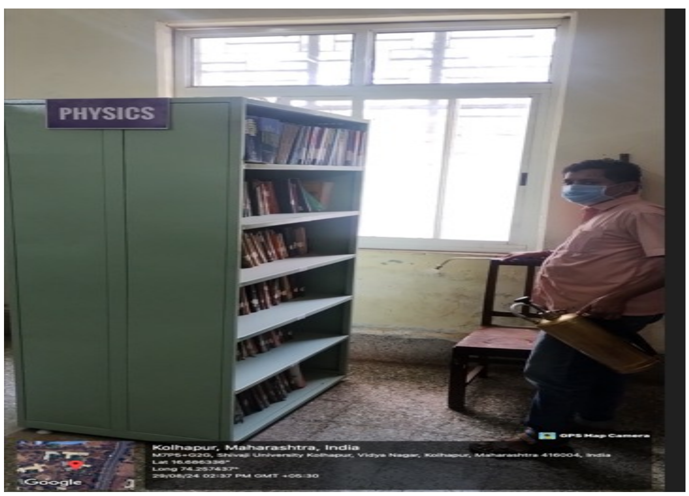

२.) Fire extinguisher Refilled करण्यात आले.

3. ग्रंथालयाचा विमा काढण्यासाठी कार्यालयास विनंती अर्ज करण्यात आला आहे.

ग्रंथालयातील इतर कार्यक्रम, उपक्रम.

- १५ऑक्टोबर २०२४ रोजी डॉ. ए.पी.जे.अब्दुल कलाम यांच्या जयंतीनिमीत्त ग्रंथालयात वाचन प्रेरणा दिवस साजरा करण्यात आला. पुस्तक प्रदर्शनाचे उद्घाटन मा. प्राचार्य यांच्या हस्ते करण्यात आले.
- वाचकांमध्ये वाचनाची आवड निर्माण व्हावि याकरिता सत्र 2024-2025 पासून उकृष्ट वाचन पुरस्कार देण्यात येणार आहे.
- **"वाचन संकल्प महाराष्ट्राचा" उपक्रम -२०२५ या अंतर्गत विविध उपक्रम घेणयात आले**

1. सामूहिक वाचन

वाचन संकल्प महाराष्ट्राचा " या उपक्रमा अंतर्गत या महाविद्यालयात दिनांक ०६/०१/२०२५ रोजी सामूहिक वाचन घेण्यात आले . या कार्यक्रमास महाविद्यालयातील विद्यार्थी व शिक्षक यांनी सहभाग घेतला या कर्यक्रमास अद्यक्ष म्हणून प्रा डॉ संजय पाठारे उपस्तित होते व प्रमुख पाहुणे म्हणून प्रा डॉ देवळालकर उपस्थित होत . डॉ देवळालकर यांनी वाचनाची आवड कशी निर्माण होईल याबाबत मागदर्शन केले.

2. मुक्त संवाद - वाचनाचे महत्व.

प्रमुख पाहुणे - **डॉ सुनीलकुमार लवटे** ,–जेष्ठ साहित्यिक

कार्यक्रमाचे अध्यक्षा - मा डॉ. ए. जे. बोडके, प्राचार्या, राजाराम महाविद्यालय , कोल्हापूर.

संवादक - प्रा. डॉ आर . ए कडाकणे.

वाचन संकल्प महाराष्ट्राचा " या उपक्रमा अंतर्गत या महाविद्यालयात दिनांक ०७/०१/२०२५ रोजी सुप्रसिद्ध साहित्यिक **डॉ सुनीलकुमार लवटे** यांच्याशी मुक्त संवादाचे आयौजन करण्यात आले. या माध्यमातून डॉ लवटे यानि अनोखी जीवनकहाणी , तसेच त्यांचे शैक्षणिक, साहित्यिक, सामाजिक क्षेत्रातील प्रेरणादायी कार्यकर्तृत्व आजच्या पिढीतील विद्यार्थी- विद्यार्थिनींसमोर उलगडाता आले. मुख्य म्हणजे जीवनात वाचनाचे महत्व किती असते हेदेखील त्यांनी सोदाहरण पटवून दिले . या कार्यक्रमाच्या अध्यक्षा या महाविद्यालयाच्या प्राचार्या डॉ . अनिता बोडके होत्या. डॉ रघुनाथ कडाकणे यांनी डॉ सुनीलकुमार लवटे यांच्याशी संवाद साधला , ग्रंथपाल डॉ सुभाष धुळे यांनी प्रास्ताविक केले , व डॉ देवळालकर यांनी सूत्रसंचालन केले. महाविद्यालयातील विविध विषयाचे प्राध्यपक, विद्यार्थी , विद्यार्थिनी या कार्यक्रमास उपस्थित होते.

3. "अभिवाचन"

प्रमुख पाहुणे – मा. डॉ. डी. बी. नाकाडे , विभागीय सहसंचालक (उच्च शिक्षण) कोल्हापूर विभाग ,कोल्हापूर

प्रमुख उपस्थिती - मा. **श्री ओंकार थोरात**, आर जे रेडिओ सिटी , कोल्हापूर

अध्यक्षा - मा डॉ. ए. जे. बोडके, प्राचार्या, राजाराम महाविद्यालय , कोल्हापूर.

वाचन संकल्प महाराष्ट्राचा " या उपक्रमा अंतर्गत या महाविद्यालयात दिनांक ०९/०१/२०२५ रोजी **अभिवाचन** या कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होत. या कर्यक्रमास प्रमुख पाहुणे – मा. डॉ. डी. बी. नाकाडे, विभागीय सहसंचालक (उच्च शिक्षण) कोल्हापूर विभाग, कोल्हापूर, प्रमुख उपस्थिती - मा. श्री

ओंकार थोरात, आर जे रेडिओ सिटी, कोल्हापूर अध्यक्षा मा डॉ. ए. जे. बोडके, प्राचार्या, राजाराम महाविद्यालय,कोल्हापूर. या कार्यक्रमात मा. डॉ. डी. बी. नाकाडे , विभागीय सहसंचालक यांनी वाचनाची आवड कशी निर्माण करता येईल याबाबत मागर्दर्शन केले व मा. श्री ओंकार थोरात, यांनी अभिवाचन केले. ग्रंथपाल डॉ सुभाष धुळे यांनी प्रास्ताविक केले, व डॉ देवळालकर यांनी सूत्रसंचालन केलेआभार डॉ देशमुख यांनी मानले. या कार्यक्रमास महाविद्यालयातील विद्यार्थी व शिक्षक यांनी सहभाग घेतला

4.ग्रंथप्रदर्शन.

ग्रंथ प्रदर्शन उदघाटक – मा. डॉ. डी. बी. नाकाडे ,
विभागीय सहसंचालक (उच्च शिक्षण),कोल्हापूर विभाग ,कोल्हापूर.
अध्यक्षा - मा डॉ. ए. जे. बोडके, प्राचार्या, राजाराम महाविद्यालय , कोल्हापूर.

---

5. पुस्तक परीक्षक व निबंध स्पर्धा.

वाचन संकल्प महाराष्ट्राचा " या उपक्रमा अंतर्गत या महाविद्यालयात दिनांक ०८/०१/२०२५ रोजी **पुस्तक परीक्षण व कथन स्पर्धा** या कार्यक्रमाचे आयोजन डॉ बाळकृष्ण ग्रंथालयात करण्यात आले होत. या पुस्तक परीक्षण व कथन स्पर्धेचे नियोजण आणि निरीक्षण व परीक्षण प्रा डॉ. देवळाणकर यांनी केले ऐकून 12 वाचकांनी सदर स्पर्धेत सहभाग घेतला होता . सदर कथन स्पर्धे मध्ये मुलांनी व मुलींनी सादरीकरण केले.

- LIBRARY VIRTUAL TOUR.

डॉ. बाळकृष्ण ग्रंथालय
शैक्षणिक वर्ष २०२४-२०२५ मधील कार्यक्रमाचे फोटो

- **ग्रंथ प्रदर्शन :** १५ऑक्टोबर २०२४ रोजी डॉ. ए.पी.जे.अब्दुल कलाम यांच्या जयंतीनिमीत्त ग्रंथालयात वाचन प्रेरणा दिवस साजरा करण्यात आला.

- **<u>“वाचन संकल्प महाराष्ट्राचा” उपक्रम -२०२५ या अंतर्गत विविध उपक्रम घेणयात आले.</u>**
- **सामूहिक वाचन.**

वाचनाचे महत्व सांगताना प्रा. डॉ डी . पी. देवळालकर

प्रमुख पाहुणे - **डॉ सुनीलकुमार लवटे** ,–जेष्ठ साहित्यिक

कार्यक्रमाचे अध्यक्षा - मा डॉ. ए. जे. बोडके, प्राचार्या, राजाराम महाविद्यालय , कोल्हापूर.

संवादक - प्रा. डॉ आर . ए कडाकणे.

वाचन संकल्प महाराष्ट्राचा " या उपक्रमा अंतर्गत या महाविद्यालयात दिनांक ०७/०१/२०२५ रोजी सुप्रसिद्ध साहित्यिक **डॉ सुनीलकुमार लवटे** यांच्याशी मुक्त संवादाचे आयौजन करण्यात आले. या माध्यमातून डॉ लवटे यानि अनोखी जीवनकहाणी , तसेच त्यांचे शैक्षणिक, साहित्यिक, सामाजिक क्षेत्रातील प्रेरणादायी कार्यकर्तृत्व आजच्या पिढीतील विद्यार्थी- विद्यार्थिनींसमोर उलगडाता आले. मुख्य म्हणजे जीवनात वाचनाचे महत्व किती असते हेदेखील त्यांनी सोदाहरण पटवून दिले . या कार्यक्रमाच्या अध्यक्षा या महाविद्यालयाच्या प्राचार्या डॉ . अनिता बोडके होत्या. डॉ रघुनाथ कडाकणे यांनी डॉ सुनीलकुमार लवटे यांच्याशी संवाद साधला , ग्रंथपाल डॉ सुभाष धुळे यांनी प्रास्ताविक केले , व डॉ देवळालकर यांनी सूत्रसंचालन केले. महाविद्यालयातील विविध विषयाचे प्राध्यपक, विद्यार्थी , विद्यार्थिनी या कार्यक्रमास उपस्थित होते.

मुक्त संवाद साधताना डॉ सुनीलकुमार लवटे

डॉ अनिता बोडके , प्राचार्य, मार्गदर्शन करताना

कार्यक्रम - “अभिवाचन”

प्रमुख पाहुणे – मा. डॉ. डी. बी. नाकाडे , विभागीय सहसंचालक (उच्च शिक्षण) कोल्हापूर विभाग ,कोल्हापूर
प्रमुख उपस्थिती - मा. **श्री ओंकार थोरात**, आर जे रेडिओ सिटी , कोल्हापूर
अध्यक्षा - मा डॉ. ए. जे. बोडके, प्राचार्या, राजाराम महाविद्यालय , कोल्हापूर.

वाचन संकल्प महाराष्ट्राचा " या उपक्रमा अंतर्गत या महाविद्यालयात दिनांक ०९/०१/२०२५ रोजी **अभिवाचन** या कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होत. या कर्यक्रमास प्रमुख पाहुणे – मा. डॉ. डी. बी. नाकाडे, विभागीय सहसंचालक (उच्च शिक्षण) कोल्हापूर विभाग, कोल्हापूर, प्रमुख उपस्थिती - मा. श्री ओंकार थोरात, आर जे रेडिओ सिटी, कोल्हापूर अध्यक्षा मा डॉ. ए. जे. बोडके, प्राचार्या, राजाराम महाविद्यालय,कोल्हापूर. या कार्यक्रमात मा. डॉ. डी. बी. नाकाडे , विभागीय सहसंचालक यांनी वाचनाची आवड कशी निर्माण करता येईल याबाबत मागर्दर्शन केले व मा. श्री ओंकार थोरात, यांनी अभिवाचन केले. ग्रंथपाल डॉ सुभाष धुळे यांनी प्रास्ताविक केले, व डॉ देवळालकर यांनी सूत्रसंचालन केलेआभार डॉ देशमुख यांनी मानले. या कार्यक्रमास महाविद्यालयातील विद्यार्थी व शिक्षक यांनी सहभाग घेतला.

मा डॉ. डी. बी. नाकाडे , विभागीय सहसंचालक (उच्च शिक्षण) कोल्हापूर विभाग ,कोल्हापूर मार्गदर्शन करताना

मा. श्री ओंकार थोरात, यांनी अभिवाचन करताना

कार्यक्रमास उपस्तीत विद्यार्थी व शिक्षक व कार्यालयीन कर्मचारी

ग्रंथ प्रदर्शन उदघाटक – मा. डॉ. डी. बी. नाकाडे ,

विभागीय सहसंचालक (उच्च शिक्षण),कोल्हापूर विभाग ,कोल्हापूर.

अध्यक्षा - मा डॉ. ए. जे. बोडके, प्राचार्या, राजाराम महाविद्यालय , कोल्हापूर.

वाचक ग्रंथप्रदर्शनाचा अस्वाद घेताना

वाचक ग्रंथ निरीक्षण करताना

पुस्तक परीक्षण व कथन स्पर्धा

ग्रंथ परीक्षण व निबंध स्पर्धा या उपक्रम अंतर्गत दिनांक ०७/०१/२०२५ रोजी मुलांना ग्रंथ देण्यात आले तसेच त्याच्या आवडीचे ग्रंथाचे वाचून करून त्यावर निबंध किंवा सदर ग्रंथाचा सार लिहून दिनांक ०५/०१/२०२५ ऐकून १२ वाचकांनी सदर स्पर्धेत सहभाग घेतला होता रोजी डॉ देवळालकर याच्याकडे सादर करण्यात आले, सदर निबंध व सदर ग्रंथाचा सार डॉ देवळालकर यांनी परीक्षण करून सर्वात चांगले निबंध व ग्रंथाचा सार लिहिता त्या तीन विद्यार्थ्यांचे क्रमांक काढण्यात आले.

सदर क्रमांक खालील प्रमाणे आहेत :

१. प्रथम क्रमांक - गौरी गिरीधर कुंभार - बी. ए. -2

२. द्वितीय क्रमांक - साहिल रविकिरण माने - बी. ए . -2

३. तृतीय क्रमांक - साक्षी भारत पाटील - बी. ए. -2

डॉ. सुभाष शंकरराव धुळे , ग्रंथपाल